

Суверенний імунітет і судова практика Суду справедливості Європейського Союзу: окремі питання

Професор, Доктор Віргіліус Валанчюс
Суддя Суду загальної юрисдикції ЄС

Київ, 30 вересня 2016 р.

**Найскладніше – це знайти
чорного кота в темній кімнаті,
особливо якщо кота немає**

Конфуцій

Питання, які будуть висвітлені сьогодні

- Теоретичне бачення – визначення та еволюція доктрини суверенного імунітету/імунітету держави
- Судова практика Суду справедливості ЄС у спрах проти держави
- Відповідальність держави у світлі членства в ЄС: прецедентні справи Суду справедливості ЄС
- Питання імунітету держави в практиці Суду справедливості ЄС:
 - ✓ Трудові спори
 - ✓ Справи про конкуренцію

Суверенний імунітет/Імунітет держави

Еволюція доктрини про імунітет

Абсолютний імунітет

The diagram consists of a large, light blue arrow pointing to the right. Inside the arrow, there are two blue rounded rectangular boxes. The first box on the left contains the text 'Абсолютний імунітет'. The second box on the right contains the text 'Обмежений імунітет'. The arrow's tail is on the left and its head is on the right, indicating a progression or evolution from the first concept to the second.

Обмежений імунітет

Дженарро Курра проти Федеративної Республіки Німеччина (2012 р.)

Через певні обставини Суд справедливості ЄС прийняв рішення, що надання відповідей на питання, пов'язані з тлумаченням принципу імунітету держави, виходить за межі його юрисдикції

Справи проти держав-членів

- Спори проти держав провадження проти держав-членів за невиконання зобов'язань
- Позов може бути поданий Європейською Комісією або державою-членом

Справи між державами-членами

- *Іспанія проти Сполученого Королівства (2006 р.)*

Право голосувати на виборах у Європейський Парламент громадянам держав, які не є членами ЄС (громадяни країн Співдружності) і проживають у Гібралтарі, не суперечить законодавству ЄС

- *Бельгія проти Іспанії (2000 р.)*

Вимога розливати вино *Rioja* у регіоні виробництва через його знану репутацію не суперечить законодавству ЄС

Прецедентні справи Суду справедливості ЄС

- *van Gend & Loos* (1963 р.)

Принцип прямого впливу

- *Коста* (1964 р.)

Принцип верховенства законодавства ЄС

- *Франкович* (1991 р.)

Принцип відповідальності держави-члена у випадку неперенесення директиви ЄС до національного законодавства

Прецедентні справи Суду справедливості ЄС(1)

- *Brasserie du Pêcheur ma Factortame* (1996 р.)

Принцип відповідальності держави у випадку будь-якого порушення законодавства ЄС

- *Кьоблер* (2003 р.) Сигнал національним судам
- *Traghetti del Mediterraneo* (2006 р.)

Принцип відповідальності держави у випадку порушення судами законодавства ЄС

Імунітет держави: трудові спори

- *Маамдіа* (2012 р.)

Імунітет від юрисдикції **не є абсолютним** і може скасовуватися, якщо судове провадження пов'язане з діями, які не підпадають під виконання функцій держави

Імунітет держави: справи про конкуренцію

- *Aluminium imports* (рішення Єврокомісії – 1984 р.)
- *SAT Fluggesellschaft mbH* проти *Євроконтролю*
(1994 р.)
- *Selex* проти *Єврокомісії та Євроконтролю*
(2009 р.)

Тенденція: відмова від принципу абсолютного імунітету

Список справ Суду справедливості ЄС (1)

- *Справа С-466/11, Дженарро Курра та інші проти Федеративної Республіки Німеччина;*
- *Справа С-145/04, Королівство Іспанія проти Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії;*
- *Справа С-388/95, Королівство Бельгія проти Королівства Іспанія;*
- *Справа 26-62, NV Algemene Transport- en Expeditie Onderneming van Gend & Loos проти Адміністрації внутрішніх доходів Нідерландів;*
Справа 6-64, Фламініо Коста проти E.N.E.L.;
- *Об'єднані справи С-6/90 та С-9/90, Андреа Франкович та Даніла Боніфаці та інші проти Італійської Республіки;*
- *Об'єднані справи С-46/93 та С-48/93; Brasserie du Pêcheur SA проти Федеративної Республіки Німеччина та The Queen проти Державного Секретаря з транспортних питань, від імені: Factortame Ltd та інших;*

Список справ Суду справедливості ЄС(2)

- Справа C-224/01, *Герхадт Кьоблер* проти *Австрійської Республіки*;
- Справа C-173/03, *Traghetti del Mediterraneo SpA* проти *Італійської Республіки*;
- Справа C-364/92, *SAT Fluggesellschaft mbH* проти *Євроконтролю*;
- Справа C-481/07 P, *SELEX Sistemi Integrati SpA* проти *Комісії Європейської Спільноти*;

Плюс

- 85/206/ЕЕС: Рішення Комісії від 19 грудня 1984 р.; IV/26.870 – Aluminium imports from eastern Europe; OJ 1985 L 92/1.

- Питання
- Зауваження
- Примітки

Дякую!